

Pædagogvejledning

TRAFIK MED SIKKER & SØN

Alder: 3-6 år

Tid: 55 minutter til hele dagen

Indhold

"Trafik med Sikker & Søn"	2
"Trafik på stuen"	3
Sådan bruger I "Trafik på stuen"	3
"Trafik på legepladsen"	4
Trafiklege.....	4
Cykeløvelser til legepladsen.....	4
"Trafik på tur"	5
Trafikplakat	5
"Børnehavens store trafikbog"	5
Råd til at øve trafik på tur	6
Rådet for Sikker Trafiks anvisninger omkring børnehavebørn og trafikparathed	8

OBS. Inden du printer denne vejledning ud, så vær opmærksom på, at den indeholder hyperlinks, som kun kan tilgås digitalt.

"Trafik med Sikker & Søn"

I skal nu i gang med at lege og arbejde med forløbet "Trafik med Sikker & Søn". Herunder er en vejledning til brug af materialet, samt gode råd fra Rådet for Sikker Trafik, om hvordan I træner trafik i børnehaven.

"Sikker & Søn" er DR Ramasjangs trafikunivers, hvor far Sikker og hans søn, Søn, øver trafikregler for at blive gode i trafikken. Far Sikker er dog ikke altid helt sikker på, hvordan man skal opføre sig i trafikken. Men Søn er klog og har gode idéer, så de i fællesskab kan blive klogere.

Formålet med "Trafik med Sikker & Søn" er at gøre børnene nysgerrige på trafikken, og at de får lyst til at øve trafik i børnehaven og derhjemme. I kan enten vælge at bruge forløbet over en længere periode i børnehaven eller tage en enkelt regel ad gangen, når det passer ind i børnenes interesser eller jeres hverdag.

Forløbet fokuserer på at koble det digitale læringsindhold fra Ramasjang-programmet "Sikker & Søn" med aktivitet, leg og bevægelse. Forløbet er delt op i tre forskellige sektioner, hvor I både kan få aktiviteter og lege til at øve trafik på stuen, på legepladsen, og når I er på tur.

Når I arbejder med forløbet inviterer I børnene med til at være aktivt deltagende i at skabe læring sammen med jer gennem kreative opgaver, sjove lege og med undrende, undersøgende og nysgerrige spørgsmål.

Opgaverne og temaet er udarbejdet i samarbejde med afdelingsleder Julie Obelitz-Allingham fra Børnehuset Kløvedalen i Gentofte og Rådet for Sikker Trafik.

"Trafik på stuen"

Trafik kan også øves på stuen, hvor I kan lege og øve trafikreglerne. Start med at se introvideoen med Søn, hvor han fortæller om alle de sjove ting, man kan lave indenfor, når man øver trafik.

I "Trafik på stuen" er der ti trafikregler. Hver trafikregel bliver gennemgået ved små klip/episoder fra "Sikker & Søn", quiz-elementer og undersøgende spørgsmål.

Når I har snakket om trafikreglen, kan I vælge enten at lave en kreativ opgave eller en sjov leg, der handler om reglen. I kan også lave begge aktiviteter, hvis I har tid til det.

De korte, undersøgende snakke med børnene giver jer mulighed for at opleve trafikken gennem børnenes øjne og se, hvilke områder der optager dem.

Sådan bruger I "Trafik på stuen"

Start med at se introvideoen med Søn. Find videoen [HER](#).

Vælg en trafikregel med "Sikker & Søn" (20 – 30 minutter)

I vælger den trafikregel, I vil arbejde med. Start med at se de to-tre videoklip fra "Sikker & Søn". Læs en kort tekst højt om reglen, stil få indledende og undersøgende spørgsmål, og så kan I quizze med Sikker & Søn.

Når I har svaret på quizzen, vil der være et par undersøgende spørgsmål, hvor I reflekterer over quiz-svaret, samt et ti minutter langt afsnit med Sikker og Søn. Her bliver trafikreglen fortalt igen. På den måde får I gentaget reglen, inden I skal lege med den.

Lav en kreativ opgave med trafikreglerne (15 – 30 minutter)

Den kreative opgave kan være alt fra en kopitegning til en fotohistorie. Find alle kopitegningerne [HER](#).

Leg sjove lege med trafikreglen (15 – 30 minutter)

Til hver trafikregel er der en bevægelsesleg, så børnene kan øve trafikreglerne og styrke deres motoriske udvikling. Det kan være alt fra "Trafik-stop-dans" til "Find trafikskiltet". Legene styrker børnenes opmærksomhed på trafikens signaler og regler. Legene er udvalgt efter et kriterie, der bruger minimale materialer.

Spil i Ramasjang-appen

Hvis børnene bliver fanget af "Sikker & Søn" trafikuniverset, kan I spille Ramasjangspillet "Sikker og Søn – Robotten er løs" i DR Ramasjang-appen. Læs mere om spillet og se, hvordan I finder appen [HER](#).

"Trafik på legepladsen"

Legepladsen er et godt sted at øve trafik. Gennem rollebaserede trafiklege kan børnene øve trafikreglerne og selv afprøve, hvordan fodgængere, biler og cykler skal agere i trafikken. På "Trafik på legepladsen"- siden vil der være inspirationsmateriale til lege på legepladsen, som I frit kan vælge mellem.

Inden I går ud på legepladsen, kan I starte med at se introvideoen med Sikker & Søn, hvor de snakker om alle de sjove ting, man kan lave udenfor på legepladsen. Find videoen [HER](#).

Forvandl legepladsen til en trafikbane

Lav legepladsen om til veje med fodgængerfelter, trafikskilte og fortov. I kan finde trafikskilte, som I nemt kan printe ud og hænge op. Der er tomme trafikskilte, så børnene kan finde på deres egne "trafikregler" til legepladsen. Find trafikskiltene [HER](#).

Trafiklege

Der er fem små trafiklege, som I hurtigt kan komme i gang med på legepladsen. De fem trafiklege øver tegngivning i trafikken og kendskab til trafikskilte, ligesom de øver, hvordan man kommer sikkert over en vej:

- **"Keglevognens efterfølger"** – Kongens efterfølger med "Sikker & Søns" keglevogn som frontfigur. Find legen [HER](#)
- **"Kommando-leg"** – Øv jer i at genkende trafikskilte og andre trafikanter. Find legen [HER](#).
- **"Rødt lys/Grønt lys"** – Børnene er biler og skal øve sig i at stoppe og starte ved rødt/grønt lys. Find legen [HER](#).
- **"Sikkert over vejen"** – Børnene leger biler og frøer. Bilerne skal holde øje med fodgængerfeltet, og frøerne skal holde øje med trafikken og komme sikkert over vejen. Find legen [HER](#).
- **"Find trafikskiltet"** – Børnene leger biler og fodgængere. Bilerne skal overholde trafikreglerne og holde øje med en skolepatrulje. Fodgængerne skal øve sig i at krydse vejen sikkert, mens de samler stik i trafikskilte-vendespillet. Find legen [HER](#).

"Rødt lys/Grønt Lys", "Sikkert over vejen" og "Find trafikskiltet" er udviklet af produktionsselskabet Greathouse i samarbejde med Rådet for Sikker Trafik.

Cykeløvelser til legepladsen

Til de store børn på legepladsen kan I med fordel inddrage cykler. Her skal børnene øve deres balance og koncentrere sig om at holde sig inden for en kridtstregs-vej, som I tegner på legepladsen. Legene er med til at styrke børnenes balance, deres opmærksomhed på lyde og andre signaler i trafikken.

"Trafik på tur"

Trafik skal også øves i trafikken. På "Trafik på tur"- siden er der en masse gode råd til, hvordan I får en god gåtur ud i trafikken, samt hvad I pædagoger skal være opmærksomme på, når I er afsted på tur. Derudover vil der være en guide til "Børnehavens store trafikbog".

Inden I går på tur ud i trafikken

Inden I går på tur ud i trafikken for at observere den, kan I se videoen med Søn, hvor han fortæller om de fem gode råd til en god gåtur.

Den korte video kan I bruge som en opstart til en snak om, hvor I skal hen i trafikken, og hvad I skal passe på.

Under videoen er der et par åbne og undersøgende spørgsmål, som I kan bruge som inspiration til samtale med børnene. Videoen finder I [HER](#).

Trafikplakat

På trafikplakaten står de fem gode råd til en god gåtur. Plakaten kan I bruge som en huskeliste og øve med børnene, inden I tager på tur. Find trafikplakaten [HER](#).

Plakatens råd bliver også gennemgået af Søn i videoen, I finder på "Trafik på tur". Find videoen [HER](#).

"Børnehavens store trafikbog"

Hvordan er trafikken omkring jeres børnehave, og hvor er det bedste sted at krydse vejen uden for børnehaven? Gå på jagt med børnene og besvar alle disse spørgsmål i "Børnehavens store trafikbog".

Lav børnehavens egen trafikbog, hvor I ud fra de regler, I har gennemgået i trafikforløbet på stuen, tager billeder, tegner og snakker om, hvor reglerne er relevante i jeres børnehave.

På den måde får I en god oversigt over, hvilke trafikregler I skal være særligt opmærksomme på, og I får mulighed for at se trafikken gennem børnenes øjne.

"Børnehavens store trafikbog" er et fælles projekt, og det giver børnene en mulighed for at fortælle jer, hvordan de ser trafikken – men også at kunne vise de andre børn i børnehaven, hvor og hvornår de skal være særligt opmærksomme.

Find "Børnehavens store trafikbog" [HER](#).

Råd til at øve trafik på tur

Rådene er udarbejdet af Rådet for Sikker Trafik

Børn lærer allerbedst om trafikken ude i trafikken. Brug jeres gåture til at lære børnene de vigtigste regler. Her er nogle fokuspunkter og øvelser til børn i alderen 3 –6 år. Alle øvelser kan med fordel øves flere gange og gerne med få børn ad gangen.

Hvem skal være hvor i trafikken?

Inden I skal ud at gå, så snak om, hvor de forskellige trafikanter skal være. Læg især vægt på, hvor børnene skal gå – lad dem selv fortælle, hvor de skal være og hvorfor.

Hvor skal man være, når man går?

Hvis det er muligt, så gå en tur med få børn ad gangen. Forklar, hvor man skal gå, nemlig inderst på fortovet. Hvis der er større børn med, så gør det til en vane, at de største børn går med de mindste i hånden - så de mindre lærer af de store. De voksne skal altid gå yderst mod den kørende trafik.

Hvordan skal man gøre, når man skal gå over vejen?

Find et godt sted at krydse vejen. Forklar børnene, hvordan man skal gøre, når man skal over vejen:

- Stands ved kantstenen/vejkanten.
- Se jer grundigt for til begge sider: Først til den ene side, så til den anden og så til den ene side igen.
- Vent, til der er fri bane
- Gå lige over vejen i et rask tempo.

Stands altid helt op ved kantsten og vejkanter, før I krydser en vej.

Stands også helt op ved indkørsler og udkørsler, også selvom du i forvejen ved, at der ikke kommer nogen kørende.

Kig efter signaler og tegn i trafikken

Gå en tur med børnene og lær dem, hvad de forskellige tegn og signaler i trafikken betyder. Spørg børnene ind til, hvad de tror signalerne betyder.

Gå over et fodgængerfelt

Vis børnene færdselstavlen for et fodgængerfelt. Forklar børnene, at skiltet viser, at her er et godt sted at gå over. Skiltet skal også vise andre, at dette er et sted, hvor fodgængere går over vejen. Forklar, hvordan man skal gå over i et fodgængerfelt:

- Stands ved kantstenen og se til begge sider flere gange.
- Vær sikker på, at biler, cykler osv. Stopper.
- Gå lige over og bliv i fodgængerfeltet hele vejen over.
- Er der en midterhelle, skal I standse der og se jer godt for på den anden halvdel af vejen, før I går videre.

Start altid på "ny grøn mand"

Hvis I kommer til et lyssignal, hvor der har været grønt et stykke tid, så vent med at gå over. Fortæl børnene, at det er bedre at vente til næste gang, der bliver grønt. Så har man bedre tid til at se sig for og nå over vejen, inden lyset bliver rødt.

Lær om lyssignaler

Find et lille vejkryds med lyssignal, hvor der ikke er ret meget trafik. Inden I begynder at gå over, så se på trafikken sammen med børnene i et stykke tid og stil dem derefter spørgsmål som for eksempel "må fodgængere gå over nu?".

Børn kan have svært ved at overskue lyskryds. Måske er de ikke klar over, hvilket lyssignal de skal rette sig efter. Så vær omhyggelig med at vise børnene præcis, hvilket lyssignal der gælder for dem.

Lær børnene at bedømme trafikken – Hvor hurtigt kører de, og hvilken vej kører de?

Vælg nogle sikre steder uden ret meget trafik og med gode oversigtsforhold – helst med få børn ad gangen. Børnene skal lære at kombinere to begreber: afstand og hastighed, og det er svært. Derfor er det vigtigt, at I videregiver jeres egne vurderinger til børnene. Du skal være meget omhyggelig med at forklare, hvad du bedømmer ud fra. I begyndelsen vil børnene mest bruge din bedømmelse.

Find flere øvelser og øvelser til øvede trafikant-børnehavebørn på Rådet for Sikker Trafiks hjemmeside [HER](#). Find en dobbeltsidet PDF-print udgave af disse råd, som I kan printe til stuen [HER](#).

Rådet for Sikker Trafiks anvisninger omkring børnehavebørn og trafikparathed

Børnehavebørn udvikler sig forskelligt, og det er forskelligt, hvor hurtigt børnene får øjnene op for trafikken eller får balancen til at kunne køre på en cykel. Rådet for Sikker Trafik har lavet en anvisning målrettet, hvad børnehavebørnene kan i to forskellige aldersgrupper.

Børn på 3-4 år:

- De er nogle af de mindste i trafikken, og de har svært ved at overskue den.
- De bliver let distraheret og glemmer alle regler, for eksempel hvis der kommer en hund.
- De forstår bedst, hvis du er konkret. Sig for eksempel "vi skal se efter cykler og biler" i stedet for "vi skal se os for".
- De vil gerne selv, men de forstår ikke konsekvenser. Lyt til barnet, men husk, at det er dig, der bestemmer.
- De kan overholde enkle gå-regler, men de må ikke gå alene i trafikken.
- De lærer mest af, hvad de voksne gør. Vær selv en god rollemodel i trafikken.

Fra 3-års alderen er børn parate til (kognitivt) at forstå og begynde at øve trafik, for eksempel stop ved kantsten. Børn bør gå inderst på fortovet.

Børn på 3-4 år er optaget af, hvad der er rigtigt og forkert. Tal om trafikens regler - og om at det ikke er alle, der overholder dem.

Børn på 5-6 år:

- De begynder så småt at have overblik over trafikken, men de har svært ved at vurdere, hvad der er sikkert, og hvad der er farligt.
- De kan begynde at krydse små veje selv, hvis du er med til at støtte og gribe ind.
- De er måske ved at være klar til de første cykelture på veje med lidt trafik, hvis I har cykeltrænet grundigt.
- De har stadig svært ved at koncentrere sig i trafikken og bliver let afledt.
- De vil gerne klare flere ting selv, men de har fortsat brug for din hjælp i trafikken.
- De har stadig svært ved at aflæse andres hensigt i trafikken.
- De lærer mere af hvad du gør, end hvad du siger.

Hvornår børn specifikt kan hvad, afhænger meget af det enkelte barn, og hvor meget det har været i trafikken, og dermed hvilke erfaringer det har.